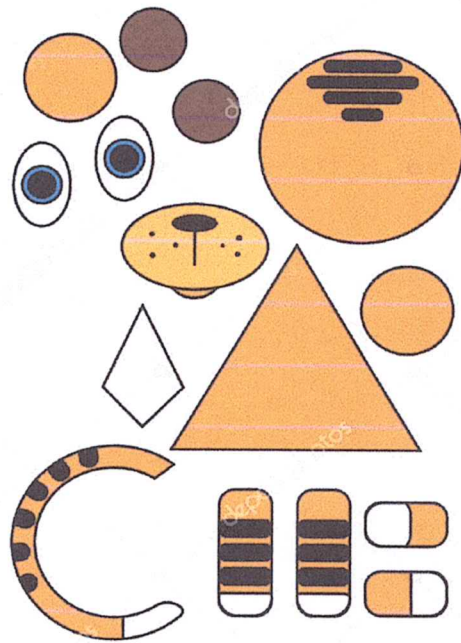

Доклад:

Башталгыч класстын окуучуларынын
логикалык ой-жүгүртүүсүн калыптандыруучу
каражат. “5 мүнөттүк логика”.

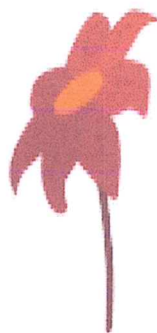

20__-20__ - окуу жылы

Аткарган : Тажимырзаева Ж.А.

Эмне жетишпейт?

детский
Чудо Юдо
попугай

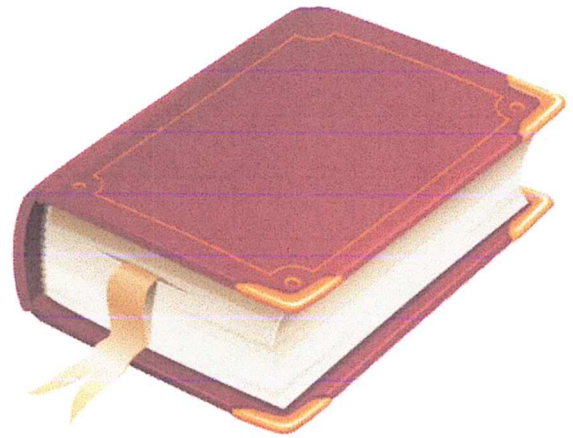
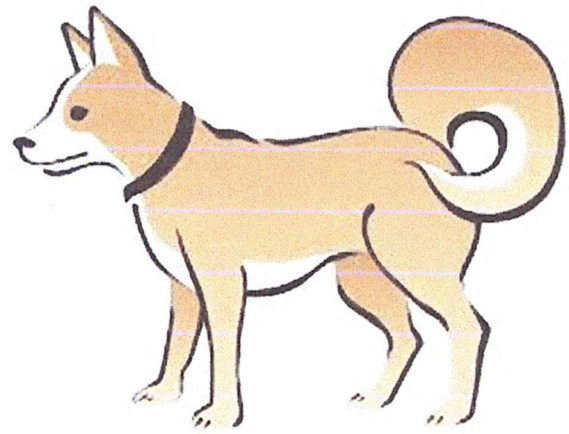
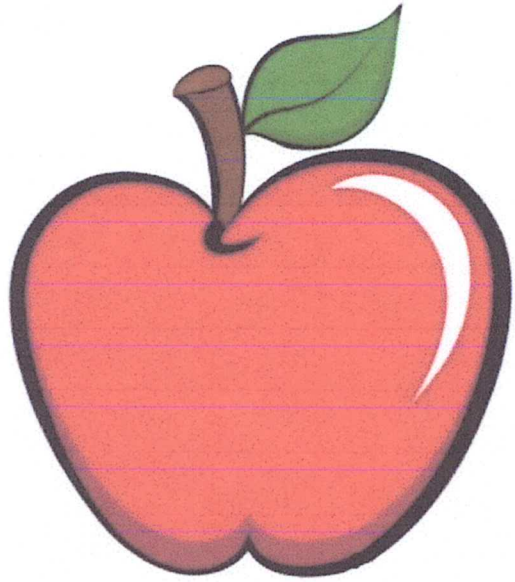
АРТЫКЧА

санды тап!

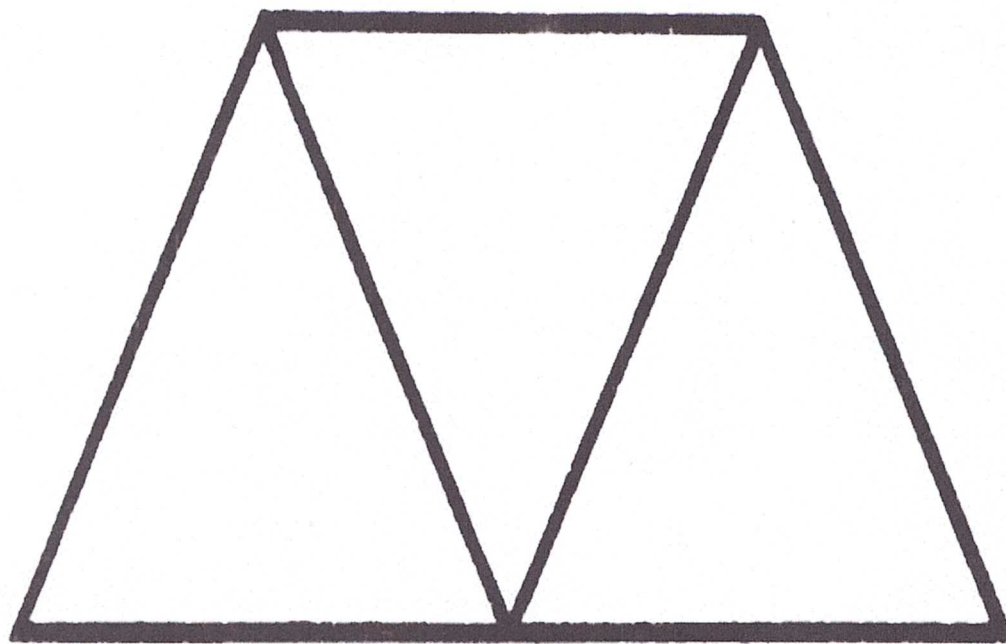
Көбөйтүү

15, 3, 4,

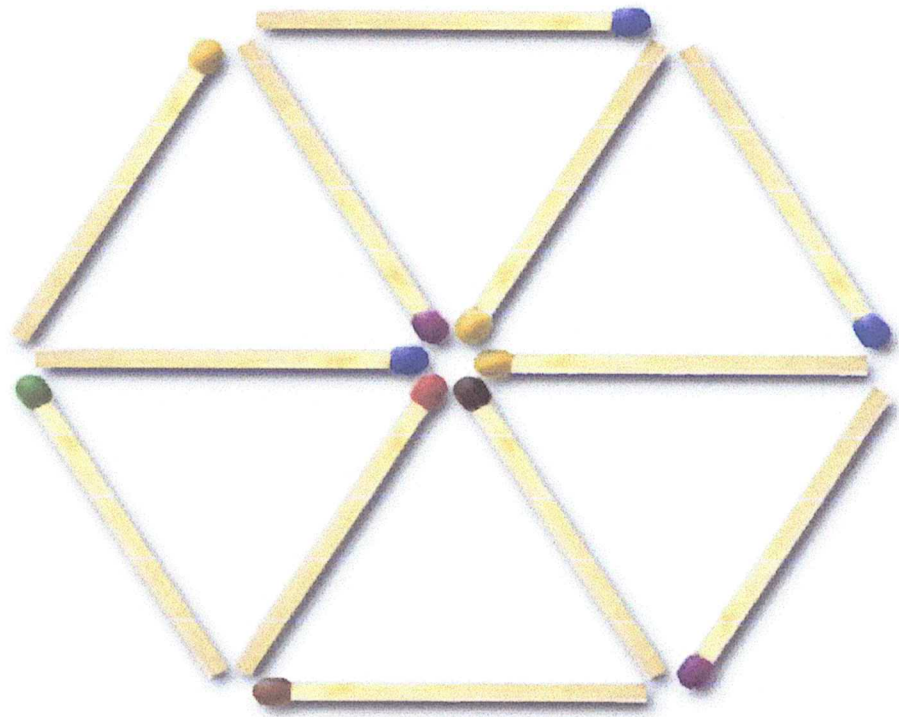
45

1) 7 ширенкеден 3 уч бурч.

2) 12 ширенкеден 6 уч бурч.

Башталгыч класстын окуучуларынын логикалык ой жугуртуусун калыптандыруучу каражат. "5 муноттук логика".

Окуучунун логикалык ой-жугурто билуусу чыныгы дуйнону туура тушунууго, турдуу абалдарда туура чечим кабыл алууга, акыл жагынан ишмердуулугуно жардам берет. Каалагандай предмет боюнча алсак пикирлоо, ой жугуртуу дегенибиз бул - терен, кенири негизделген ой жугуртуу, далилденген, ачык, так, оригиналдуу, активдуу максатка багытталган ой жугуртуу, логикалык жактан туура пикирлоо дегендикти тушундурот. Пикирлоонун, ойлоонун натыйжасында адам айлана чойрону, чыныгы дуйнону таанып билет, эмгектенет, жашайт. Ошол себептуу предметтерди окутууда окуучулардын пикирлоосун, ой жугуртуусун калыптандыруу иштерин жургузуу зарыл.

Мисалга математика предметин алсак, математикалык тушунукторду калыптандырууда аларды байкоо, кабыл алуу, элестетуу, аныктоо, касиеттерин уйротуу болуп саналат. Математикада логикалык ой жугуртуусуно карата берилген тапшырмалар аркылуу оозеки эсептей билууго, бат эсептоонун жолдорун уйротуу менен эсептоонун каражаттарынан пайдаланууга конуктурууго болот .

Ошондой эле турдуу предметтик жарыштарды, викториналарды, оюндарды, кечелерди уюштуруу , дубал газеталарды чыгаруу, макеттерди жасатуу, олимпиадаларга катыштыруу ж.б. жолдор менен ар бир сабакта, класстан тышкаркы иштерди жургузуп, окуучулардын ой жугуртуусун калыптандырууга, жакшыртууга чон мумкунчулук болот деп эсептейм.

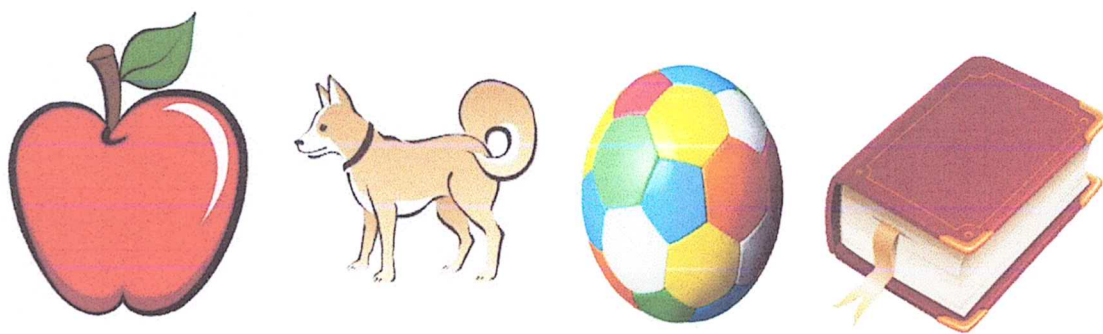
Алсак, математика сабагында логикалык ой жугуртууну калыптандыруу катары жакшы жана эн жонокой каражат деп томонку ыкманы айта алам:

Мисалы, мен сабак отуп жатып, сабактын ортосунда " 5 минуттук логикасын" калыптандыруу учун, балдарга сандар жазылган карточкаларды таратып берем. Бул " Артыкча санды тап" деген оюн. Мен алдын ала бул туюнтма кайсы амал менен эсептелээрин эскертип, окуучуларга багыт берем . Мисалы кобойтуу амалы боюнча туюнтмадагы сандар берилет.

Мисалы: **15, 3, 4, 45** деген сандар жазылган . Бул демек,

$15 \cdot 3 = 45$ деген туюнтма экенин жана бул жакта **4** деген сан артыкча экендигин окуучулар ойлонуп, эсептеп туруп айтышат.

Же болбосо кыргыз тили сабагынан эгерде “Эмне деген суроого жооп берген жандуу заттар” темасы боюнча сабак отуп жаткан болсом, актай кагазга суроттор тартылган карточканы корсотуп, “ Эмне деген суроого жооп берген артыкча жандуу затты тап “ деген тапшырманы берем.

Мисалы :

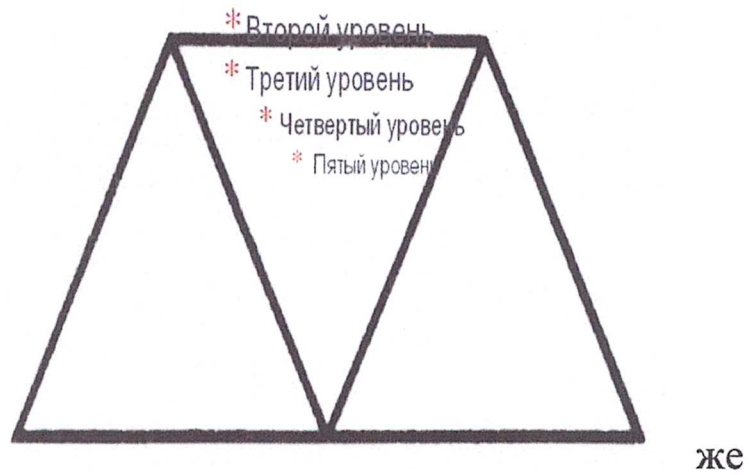
Окуучулар ой жугуртуунун негизинде соз жок ит же кучук деп жооп беришет. Жана аны далилдеп беришет. Бул “Ашыкчаны тап” ыкмасын же оюнун тест турундо тузуп да таратып берсек болот.

Томонку логикалык ой жугуртууну арттыруучу каражат – окуучуну ойлоонууга, салыштырууга, баамдоого, далилдоого жана логикалык жактан туура пикирлоого калыптандыруучу ыкма десек жанылышпайбыз.

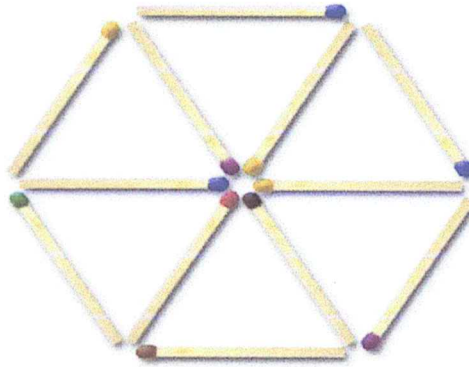
Дагы белгилей кетсем кошумча иш жургузуудо , таякча же ширенке менен да иштетип логикалык ой жугуртууну жакшыртса болот.

Мисалы:

1) 7 ширенкенин талынын жардамы менен 3 уч бурчтук тузуу керек - деген сыяктуу тапшырмаларды берсе болот.

2) 12 ширенкенин талынын жардамы менен 6 уч бурчтук тузгуло десек да болот. Ж.б.

Кошумчалай кетсем бардык эле сабактарда “ Мээге чабуул” жана “Билем, билдим, билгим келет” ыкмаларын жургузсок болот. Бул ыкмаларды сабактын 3 болугундо тен колдонсок жарашат. Сабактын башталышында, ортосунда же аягында. Окуучуларга темага карата суроо берсек, алар дароо изденип, ой жугуртуп, салыштырып туура жоопту айтканга аракет жасашат. Бул да болсо ой жугуртуусун онуктурууго жана калыптандырууга туздон-туз жакшы, пайдалуу каражат деп эсептейм.

Дагы бир каражат кошумчалай кетсем, класстан тышкаркы иштерде же сабактын ортосунда окуучунун ан сезимине физминутка катары сурот менен да иштетууго болот. Ал оюн “ Эмне жетишпейт?” деп аталат. Мында турдуу заттардын суротторун корсотуп, суротто бул затка эмне жетишперин сурайм.

Мисалы: